

Asia: VN/31220/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi - Muut rikosprosessin sujuvoittamistoimet (vaihe 2)

Esitutkintaa ja syyteharkintaa koskevat muutosehdotukset

1. Asianomistajan yksityisoikeudellisen vaatimuksen selvittäminen

-

2. Rikosilmoituksen kirjaamisvelvollisuus

-

3. Esitutinnan toimittamatta jättäminen ja lopettaminen

-

4. Esitutkintatoimenpiteiden asettaminen tärkeysjärjestykseen

-

5. Esitutinnan keskeyttäminen

-

6. Edunvalvojan määrääminen lapselle

-

7. Kuulustelujen äänitallentaminen

-

8. Velvollisuus antaa loppulausunto

-

9. Tietojen luovuttaminen rikosrekisteristä

-

Rikosasioiden tuomioistuinkäsittelyä koskevat muutosehdotukset

1. Saatavillaolohaaste ja asiamiestiedoksianto

Haasteen tiedoksiantaminen erityisesti sellaisille henkilöille, joilla ei ole asuinpaikkaa Suomessa, kohtaa usein ongelmia. Siinä mielessä ajatus haastamisen suorittamisesta esitutkinnan yhteydessä kuulostaa houkuttelevalta. Käräjäoikeus pitää kuitenkin ongelmallisena sitä, että tiedoksianto tapahtuisi ennen kuin syyteharkinnan tulos on tiedossa eikä tiedetä, ketä syytetään ja mistä syytetään vai ylittyykö syytekynnys kenenkään kohdalla.

Asiamiestiedoksiantoa koskeva muutosehdotus on kannatettava.

2. Velvollisuus antaa ennakkovastaus

Velvollisuus antaa ennakkovastaus on kannatettava ehdotus. Sinänsä jo hyvään asianajotapaan kuuluu, että tuomioistuimen pyytäessä ennakkovastausta, sellainen annetaan.

3. Määräaika todisteiden esittämiselle

Rikosasioissa järjestetään varsin vähän valmisteluistuntoja. Valmisteluistuntoja on jonkin verran laajoissa ja monipäiväistä istutokäsittelyä vaativissa rikosasioissa. Todistelupreklusion hyvänä puolena olisi, että se helpottaa istuntoaikataulujen laatimista. Mikäli uutta todistelua nimetään vasta rikosasian pääkäsittelyssä, se voi johtaa lisätodistelutarpeeseen myös vastapuolen osalta ja aiheuttaa istunnon peruuntumisen. Käytännössä näin ei kuitenkaan kovin usein tapahdu ja epäasiallisen myöhään tapahtuneeseen todisteiden nimeämiseen voidaan puuttua myös oikeudenkäyntikuluvastuun puolella. Käräjäoikeus ei kuitenkaan vastusta ehdotusta. Istuntojen ennakkosuunnittelu tulee olemaan aikaisempaa tärkeämpää videotallenneuudistuksen myötä.

4. Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan

Tämä on kannatettava ehdotus.

Muut huomiot

1. Onko teillä lisättävää tai huomioita vaikutustenarviointiin tai vaihtoehtoisiin toteuttamistapoihin?

-

2. Onko teillä huomioita ehdotusten toimeenpanosta tai lakien voimaantulosta?

-

3. Onko teillä huomioita säätämisyjärjestyksestä?

-

4. Onko teillä muita huomioita luonnoksesta hallituksen esitykseksi?

-

Kolu Juha
Päijät-Hämeen käräjäoikeus